

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 16554/2024
12.12.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Лепосава Радовановић, адвокат из ..., против тужене Градске Општине Звездара, са седиштем у Београду, коју заступа Градско правобранилаштво Града Београда, Одељење Звездара, са седиштем у Београду, са умешачем на страни туженог Градом Београдом, са седиштем у Београду, кога заступа Градски правобранилац и ББ из ..., чији је пуномоћник Горан Новаковић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог и ревизији умешача изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4360/22 од 18.09.2023. године, у седници одржаној 12.12.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 4360/22 од 18.09.2023. године и предмет враћа том суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 2795/18 од 21.12.2021. године, ставом првим изреке, дозвољено је мешање Града Београда и ББ на страни тужене Градске Општине Звездара у Београду. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да суд утврди да је пуноважан тестамент сачињен од стране пок. ВВ, бив. из ... у форми писаног тестаментa пред сведоцима дана 02.04.1994. године, као и да тужилца има право својине по основу наслеђа по том тестаменту на двособном стану број 13, површине 57 м2 који се налази у улици ... број .. у Београду на катастарској парцели .. КО Звездара, а што је тужена дужна да призна и трпи да тужилца по основу пресуде упише своје право својине на напред наведеној непокретности код надлежних служби за катастар, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле да суд обавезе тужену да стан ближе описан у ставу другом изреке пресуде преда тужилци у државину и својину уз предају кључева испражњен од ствари и лица у року од 15 дана од правноснажности пресуде. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужилца да туженој накнади трошкове парничног поступка од 383.985,56 динара. Ставом петим и шестим изреке, тужена је обавезана да умешачима на страни тужене плати парничне трошкове и то Граду Београду 160.500,00 динара, ББ 97.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4360/22 од 18.09.2023. године, након отворене расправе, ставом првим изреке, укинута је пресуда Првог основног суда у Београду П 2795/18 од 21.12.2021. године у ставу другом, трећем, четвртном, петом и шестом изреке. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле и утврђено да је пуноважан и да производи правно дејство тестамент пок. ВВ, бивше из ..., сачињен у форми писменог тестамент пред сведоцима дана 02.04.1994. године, да тужилца АА по основу наслеђа по тестаменту има право својине на двособном стану број 13, површине 57 м², који се налази у улици ... број .. у Београду, на кастарској парцели .. КО Звездара, што је тужена Градска Општина Звездара дужна да призна и трпи да тужилца АА из ... наведено своје право својине упише на основу ове пресуде код надлежне службе за катастар непокретности. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле и обавезана тужена да стан број 13 површине 57 м², испражњен од свих лица и ствари преда у својину и државини тужилци АА из ..., у року до 15 дана по правноснажности пресуде. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена Градска Општина Звездара да тужилци на име трошкова поступка исплати 717.740,00 динара, у року од 15 дана од пријема пресуде. Ставом шестим изреке, одбијени су захтеви умешача Града Београда ББ за досуђење трошкова поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена и умешачи су благовремено изјавили ревизије, због погрешне примене материјалног права и битних повреда одредаба парничног поступка.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. у вези одредбе члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, ГГ и ВВ су дана 22.11.1917. године стекли право сусвојине на по ½ идеалних делова на стану број 13 који се налази на I спрату стамбене зграде .., (сада ... број ..), у улици ... у Београду по основу уговора о купопродаји. Тужилца је за време студирања становала у стану код ВВ и ГГ. Њих двоје нису имали деце и тужилу су прихватили као своје дете. Остали су у добрим односима и након што је тужилца завршила факултет. ГГ је умро ...1985. године, па су тужилца и њен супруг на предлог ВВ скоро сваког викенда долазили код ње, бринули се о њој и доносили јој храну и намирнице. Решењем Четвртог општинског суда у Београду О број 7885/89 од 25.12.1989. године расправљена је заоставштина пок. ГГ и за његовог јединог наследника на ½ стана оглашена је ВВ и на тај начин постала је искључиви власник права својине на предметном стану. ГГ је писменим тестаментом пред сведоцима 24.04.1981. године своју целокупну имовину завештао супрузи ВВ. Пок. ВВ је 02.04.1994. године сачинила спорни тестамент пред сведоцима ДД и ЂЂ. Предметни стан са покућством оставила је тужилци. Тестаментални сведоци су у то време била пунолетна лица, познавала су ВВ и била су пословно способна. Њима је било познато да је тужилца након смрти ГГ бринула о покојној ВВ, а иста је причала да ће стан оставити тужилци. Тужилца је пок. ВВ храну доносила викендом. Након сачињавања тог тестамент дана 22.04.1994. године тужилца је поднела предлог да закључи уговог о доживотном издржавању, Трећем општинском суду у Београду у предмету Р 116/94, али је изјавила да не жели да закључи тај уговор, већ да хоће тестаментом да регулише

питање своје имовине, па је повукла предлог за закључење уговора. Други писмени тестамент пред сведоцима сачинила је 31.12.1994. године којим је целокупну своју имовину оставила тужиљи. ВВ је преминула ...1995. године. Пред Трећим општинским судом у Београду овај други тестамент од 30.12.1994. године проглашен је на записнику О 119/95 дана 20.03.1995. године. Међутим ГО Звездара је оспорила његову пуноважност. Поступак је прекинут решењем О 119/95-97 од 16.10.1998. године и Општина Звездара је упућена на парницу ради доказивања да тестамент ВВ од 31.12.1994. године (пред сведоцима), није пуноважан. Пресудом Трећег општинског суда у Београду П 1331/99-01 од 10.09.2002. године поништен је тестамент пок. ВВ од 31.12.1994. године јер је утврђено да сведоци тестаamenta ЕЕ, ЖЖ нису били једновременно присутни приликом потписивања тестаamenta, а ВВ је тестамент потписала сама пре њих. Решењем Трећег општинског суда у Београду О 1106/07 од 04.11.2008. године заоставштина пок. ВВ је расправљена и предата Градској Општини Звездара. Тужилја је сахранила оставиљу и стан је био у њеној државини до 2011. године када је по решењу Општинске управе Звездара од 12.10.2010. године се иселила. Умешач на страни тужене ББ се уселио у предметни стан и исти даље користи. У међувремену тужилја је пронашла први тестамент од 02.04.1994. године и исти је проглашен на записнику Трећег општинског суда О 1482/09 од 21.11.2009. године. Навела је да га је случајно пронашла у стану у најнижој фиоци регала закаченог за позадину једне умрлице и то између умрлице и фотографије која је била за њу залепљена. У спроведеном поступку и пред другостепеним судом утврђено је да су сведоци ДД и ЂЂ потврдили да је пок. ВВ пред њима потписала тестамент својеручно и да су након тога исти потписали тај тестамент. Сведоци су саслушани два пута и по оцени другостепеног суда њихови искази се поклапају. Како су у току поступка оспорили тестамент пок. ВВ, то је обављено вештачење од стране вештака графолога и то Љубана Лончаревића који је дао налаз да је пок. ВВ потписала тестамент од 02.04.1994. године, док је вештак Свичевић (који је вештачио по основу фотокопије), закључио да потпис тестатора на тестаменту није аутентичан. Странке нису предложиле контролно вештачење, па је суд имајући у виду све остале изведене доказе оценио да је пок. ВВ својеручно потписала спорни тестамент. Закључио је да и други изведени докази и чињеница да је говорила да стран треба да остави туженој указивао да је учигледна намера покојне ВВ била да спорни стан остави у наслеђе туженој, па је усвојио тужбени захтев тужилје и да тестамент испуњава услове за пуноважност у смислу члана 64. Закона о наслеђивању.

По оцени Врховног суда, у овој правној ствари се пошло од погрешне примене материјалног права, што је имало за последицу непотпуно утврђено чињенично стање.

Наиме, у овој правној ствари обављено је вештачење потписа пок. ВВ и то од стране два вештака графолога, при чему је један вештак (Лончаревић) дао налаз да то јесте потпис покојне ВВ, док је друго вештачење обављено од стране вештака графолошке струке др Радослава Свичевића (вештачена копија тестаamenta), који је дао налаз да се не ради о потпису пок. ВВ, већ о имитацији неког од неспорних потписа. Ниједна од странака није предлагала супервештачење, па је суд на основу других изведених доказа закључио да је тужбени захтев тужилје основан.

Одредбом члана 271. ст. 4. и 5. Закона о парничном поступку прописано је да ако се на рочишту не усагласе налаз и судска мишљења вештака односно ако суд сматра да битне чињенице нису довољно расправљене, суд ће да одреди ново

вештачење које ће да повери другом вештаку и о томе ће да обавести странке. У случају из става 4. овог члана, странке сnose трошкове вештачења на једнаке делове.

Тестамент је строго формални акт. Према члану 64. Закона о наслеђивању („Службени гласник СРС“, бр. 52/7 ... 1/80), који се има применити у овој случају прописано је да завешталац који зна да чита и пише може сачинити тестамент на тај начин што ће исправу коју му је неко други саставио својеручно потписати и у присуству два сведока, изјављујући пред њима да је то његов тестамент. Потписивање тестаamenta пред сведоцима је кључни елемент валидности тестаamenta. Утврђење да ли је покојна ВВ потписала тестамент пред сведоцима или није је од битног значаја за правилно пресуђење у овој правној ствари. Било је неопходно одредити ново вештачење ради утврђивања аутентичности потписа пок. ВВ, при чему се мора имати у виду да се мора вештачити оригинал тестаamenta о упоређивању потписа са другим валидним документима које је потписала ВВ.

Након утврђивања чињеница да ли је пок. ВВ потписала назначени тестамент пред сведоцима од 02.04.1994. године и оцене других изведених доказа, другостепени суд ће донети закониту одлуку.

Имајући у виду напред изнето на основу члана 416. став 2. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**